

SWOT-аналіз Роменської територіальної громади

Результати SWOT-аналізу Роменської територіальної громади сформовані на основі інформації-опису основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку регіону, отриманої від проведення:

- соціологічного опитування жителів міста Ромни та населених пунктів громад (сіл та селищ), до якого були залучені представники місцевих органів виконавчої влади, працівники закладів соціальної сфери обслуговування потреб громади, представники бізнесу та підприємництва тощо, зокрема за сферами діяльності, зазначеними у п.4 анкетного опитування «Стратегія розвитку Роменської територіальної громади на період до 2027 року»;
- дослідження інформації з паспортів сільських старостатів та міста Ромни щодо основних соціально-економічних показників діяльності, зокрема динаміки зміни чисельності населення та його структури, функціонування закладів соціальної інфраструктури, основних проблем на відповідних територіях, а також діяльності господарських підприємств на території громади тощо;
- аналізу офіційних даних Головного управління статистики у Сумській області щодо демографічної та соціальної статистики, економічної та багатогалузевої інформації;
- дослідження інших офіційних документів – програм розвитку, стратегій – відповідно до Переліку цільових програм по галузях, що будуть діяти у 2021 – 2023 роках, затвердженим Рішенням Роменської міської ради від 23.12.2020 року у рамках Програми економічного і соціального розвитку Роменської міської територіальної громади.

Формування складових частин SWOT-аналізу здійснювалось відповідно до соціологічного опитування щодо бачення мешканцями регіону основних засад Стратегії розвитку Роменської міської територіальної громади на період до 2027 року.

Опитування здійснювалось на основі розроблених анкет анонімно, з переліком питань, які можна умовно поділити на наступні групи:

- основна інформація респондента - вік, стать, сфера діяльності, посадовий (робочий) статус, середньомісячний дохід на одну особу, освіта та місце проживання із назвою населеного пункту громади;
- власне ставлення респондента щодо проживання та роботи в громаді – вподобання проживання на території громади, плани щодо можливого переїзду з території громади та відповідні причини такого бажання, найгостріші проблеми, на рішення яких необхідно зосередити зусилля в першу чергу, пріоритетні напрями розвитку громади;
- бачення респондентом майбутнього образу громади та його місця в ньому – образ майбутнього Роменської громади, бажання займатись підприємництвом, оцінка соціально-економічної ситуації в громаді.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1 Значна площа громади: площа громади складає 970,78 кв.м, у тому числі: площа сільських старостатів - 942,10 кв.м, площа міста Ромни (включаючи с. Колісникове та с-ще Лучки) - 28,68 кв.м. (відповідно до даних паспортів сільських старостатів та офіційних статистичних даних головного управління статистики в Сумській області по місту Ромни).</p>	<p>1 Стіяка тенденція від'ємного природного приросту населення та трудової міграції протягом останніх 5 років відповідно до даних паспортів сільських старостатів та офіційних статистичних даних головного управління статистики в Сумській області по місту Ромни. Активна міграція працездатного населення громади (особливо молоді, в інші міста та за кордон); старіння працездатного населення (особливо в сільській місцевості)</p>
<p>2 Відносно достатня чисельність населення відповідно до площі громади: населення громади складає 58 295 осіб, у тому числі: населення сільських старостатів - 19 577 осіб, населення міста Ромни - 38 718 осіб; відповідно високий показник щільності міського населення, який складає: 1350 осіб/кв.км та сільського населення – 21 особа/кв.км.</p>	<p>2 Відсутність суттєвої диверсифікації галузей господарської діяльності на території громади. Основним видом діяльності, зокрема в сільській місцевості, виступає сільське господарство - вирощування сільськогосподарських культур. Інші сфери господарства представлені фрагментарно.</p>
<p>3 Зручне розташування автомобільних доріг між населеними пунктами громади з сусідніми громадами, адміністративним центром області, сусідніми областями, столицею, державним кордоном тощо. Через місто Ромни проходить автомобільна дорога національного значення Н07 Київ - Суми - Юнаківка, що прямує безпосередньо до центру області - міста Сум (100 км), до столиці - міста Києва (230 км) та державного кордону з Російською Федерацією. Через населені пункти громади проходять головні автомобільні дороги регіону: регіональна автомобільна дорога Р-60 Кролевець – Конотоп – Ромни – Пирятин; територіальна автомобільна дорога Т-19-16 Ромни – Бубни; територіальна автомобільна дорога Т-19-13 Ромни – Липова Долина – Тростянець – Мезенівка.</p>	<p>3 Наявність сіл Роменської громади, що існують виключно номінально з причини низької чисельності населення, зокрема: Галківський: с. Плужникове - 3 особи, Перехрестівський: с. Савойське - 5 осіб, с. Зююки - 14 осіб, села Кузьменкове, Бойкове: відсутні жителі, Біловодський: с. Веселий Степ - 2 особи, Коржівський: с. Садове - 3 особи, Бобринський: с. Новокалінівка - 5 осіб, с. Лукашеве - 2 особи, Погожокриницький: с. Яковенкове - 13 осіб, Пуустовийтвський: с. Скрипалі - 9 осіб, с. Шилівське - 1 особа, с. Зінове - 6 осіб, с. Кононенкове - 5 осіб, Гаврилівський: с. Ненадівка - 8 осіб. В 21 населеному пункті кількість мешканців коливається до 100 осіб.</p>
<p>4 Наявність значних природних ресурсів, зокрема: водних ресурсів (річок Ромен та Олава, що створюють басейн ріки Сула); мінерально-сировинних (у тому числі основних в регіоні покладів корисних копалин: нафти, газу, торфу, гіпсу, ангідриту), лісового фонду (наявності площ лісгосподарського призначення), земельних ресурсів (переважно земель сільськогосподарського призначення), рекреаційних ресурсів.</p>	<p>4 Низький рівень середньомісячного доходу на одну особу домогосподарства - близько 49% населення громади має доходи до 6 000 грн, близько 38% - від 6 000 до 10 000 грн. Відповідно до офіціальних статистичних даних Головного управління статистики в Сумській області середня заробітна плата у місті Ромни за 4-й квартал 2020 року становила 8 825 грн, по Роменському району - 10 202 грн</p>
<p>5 Наявний розроблений Генеральний план міста Ромни (оновлений скоригований генеральний план з розробленням плану зонування територій міста), затверджений ДП «НДПП «Містобудування».</p>	<p>5 Накопичення відходів у місцях організованого складування. Низький рівень охоплення населення поводження із збором твердих побутових відходів, у тому числі роздільним.</p>
<p>6 Функціонуючий мобільний Центр надання адміністративних послуг з метою забезпечення мешканців найвіддаленіших населених пунктів та громадян соціальних категорій мобільністю надання послуг.</p>	<p>6 Не всі сільські населені пункти - мають містобудівну документацію (генеральні плани, зонування територій села тощо)</p>
<p>7 Розгалужена мережа закладів різнорівневої освіти, що включає 24 заклади загальної середньої освіти, 2 навчально-виховні комплекси, 19 дошкільних навчальних закладів, 3 заклади позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсний центр для дітей з особливими освітніми потребами, вище професійне училище, коледжі Київського національного економічного університету, Сумського національного аграрного університету.</p>	<p>7 Незадовільний технічний стан доріг міжсільського сполучення, що потребує термінового капітального ремонту практично у всіх сільських населених пунктах громади</p>
<p>8 Розроблена Науково-проектна документація "Історико-архітектурний опорний план з визначенням меж історичних ареалів м. Ромни Сумської області, затверджений ДП «НДПП «Містобудування», з метою визначення, переліку, забезпечення та охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини (у тому числі пам'яток).</p>	<p>8 Відсутність швидкісного Інтернету в окремих населених пунктах старостинських округів (зокрема у найвіддаленіших)</p>
<p>9 Наявність значних площ природно-заповідного фонду національного та місцевого значення, який включає парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, гідрологічні, ботанічні, ландшафтні, геологічні заказники, а також комплексна пам'ятка природи місцевого значення – Оксютинські кургани.</p>	<p>9 Недоступні якісні послуги медичного обслуговування в сільській місцевості, активний перетік кваліфікованих медичних фахівців з сільської місцевості до міст, низька укомплектованість лікарями, більшість яких передпенсійного віку та пенсійного віку.</p>
<p>10 Основна галузь господарства – вирощування сільськогосподарських культур, у тому числі сировинної бази для подальшої переробки сільськогосподарської продукції.</p>	<p>10 Одним із основних надходжень до бюджету громади є податок на доходи з фізичних осіб в більшості працівників бюджетної сфери, що приводить до циркуляції коштів між бюджетними рахунками.</p>

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>11 Наявність місць та територій історико-культурного значення, включаючи функціонування 3 музеїв у місті Ромни, с. Пустовійтівка, с. Салогубівка та значної кількості пам'яток культурної спадщини, у тому числі архітектурних, історичних, мистецьких тощо.</p>	<p>11 Незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури, зокрема стану житлового фонду, інженерних комунікацій та комунікацій соціального благоустрою, що потребують капітального ремонту.</p>
<p>12 Функціонування Центру соціальної реабілітації для дітей з особливими потребами у місті Ромни з метою створення відповідних умов для всебічного розвитку дітей з обмеженими можливостями з медичною, психологічною, педагогічною, творчою, соціально-побутовою реабілітацією.</p>	<p>12 Наявність господарських підприємств, що фактично ведуть діяльність на території громади, але мають державну реєстрацію в містах чи селах інших громад, що призводить до втрати частки надходжень податків та інших обов'язкових платежів до територіального бюджету.</p>
<p>13 Функціонування Роменської центральної районної лікарні як опорного міжрайонного центру надання спеціалізованої медичної допомоги жителям Роменської громади, а також населенню сусідніх територіальних громад, зокрема Липоводолинській та Недригайлівській.</p>	<p>13 Наявність підприємств, що віднесені до переліків найбільших забруднювачів навколишнього середовища в Сумській області, зокрема щодо забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами; забруднення атмосферного повітря; накопичення промислових відходів.</p>
	<p>14 Відсутність заходів, спрямованих на ефективне використання природно-охоронного заповідного комплексу громади в якості потенційних рекреаційних територій та розвитку туристичної галузі, зокрема напрямів зеленого, спортивного, сільського туризму тощо. Недостатній інноваційний розвиток туристичних продуктів.</p>
	<p>15 Найвищий у Сумській області радіаційний фон на території Ромен, що становить 0,13 мкЗв/год відповідно до забруднення території техногенними та техногенно-підсиленними джерелами природного походження.</p>
	<p>16 Відсутність функціонування налагодженого міжсільського автобусного сполучення між населеними пунктами громади.</p>

Можливості		Загрози	
1	Надання в орендне користування вільних від експлуатації земель (сільськогосподарського, промислового призначення тощо)	1	Великі міста України (Суми, Київ тощо) та країни ближнього зарубіжжя (Польща, Чехія тощо) залучають найбільш працездатних спеціалістів та приймають їх на роботу
2	Використання можливостей залучення коштів державного фонду регіонального розвитку шляхом участі в конкурсному розподілі фінансування інвестиційних проектів громади	2	Застосування найсучасніших агротехнологій в крупному сільськогосподарському підприємстві приводить до суттєвого скорочення потреб у робочих місцях в сільському господарстві
3	Інвестиційна привабливість розширення мережі відпочинкових закладів в рамках розвитку рекреаційних територій в зонах потенційних туристичних маршрутів природно-охоронного заповідного комплексу громади	3	Активне використання сільськогосподарськими та промисловими підприємствами джерел забруднення, що спричиняють викиди та накопичення забруднюючих речовин у ґрунті, атмосфері, водних об'єктах тощо
4	Істотний інтерес та стале зростання попиту та цін на сільськогосподарську продукцію, у тому числі крафтову, зокрема натурального та органічного виробництва особливо серед міських жителів	4	Існуюче серед потенційних інвесторів відчуття небезпеки через близькість території громади до кордону з Російською Федерацією, у тому числі через ведення бойових дій на сході країни
5	Впровадження енергозберігаючих технологій з метою скорочення енергоспоживання із застосуванням альтернативних джерел, зокрема: біомаси, вторинної сировини, відходів тощо	5	Демографічна та соціальна криза, що призводить до істотного сталого природного скорочення населення
6	Підвищення ефективності підготовки кадрів необхідних для задоволення потреб пріоритетних сфер діяльності громади на базі функціонуючих коледжів вищих навчальних закладів та вищого професійного училища	6	Підвищення вартості енергоносіїв та послуг житлово-комунального господарства
7	Підвищення інтересу та посилені попит на ринку до виробів із дерева, що впливатиме на сталий розвиток виробництва товарів з дерева	7	Позитивна динаміка зростання захворюваності на туберкульоз та смертності від онкологічних захворювань
8	Функціонування зони вільної торгівлі між Україною та країнами Європейського Союзу	8	Низька забезпеченість медикаментами, у тому числі за пільговими рецептами (показники забезпеченості за основними потребами становлять від 8% до 32%)
9	Продовження проведення адміністративно-територіальної, податкової, судової, медичної реформ; децентралізації влади	9	Продовження або замороження військового конфлікту на сході країни
10	Активна участь виконавчої влади громади у інвестиційних та інноваційних проектах різних сфер діяльності з метою залучення цільових фондів, грантів, включаючи програми та проекти Європейського Союзу та інших міжнародних донорів	10	Позбавлення басейнів річок природних біофільтрів з тенденцією розораності водозборів, що впливає на посилення берегової ерозії, змиву і розмивання ґрунту, та як наслідок сприяє замуленості та обмілінню річок, погіршенню якості води
11	Наявність значних земельних ресурсів не сільськогосподарського призначення, які можуть бути використані потенційними інвесторами для провадження певних видів діяльності	11	Бюрократичні, довгострокові та дорогі процедури оформлення правостановлюючих та інших супровідних документів на землю та нерухоме майно уповільнюють процес надання в орендне користування чи продажу таких об'єктів